

سازمان دفاع از قربانیان خشونت
Organization for Defending Victims
of Violence

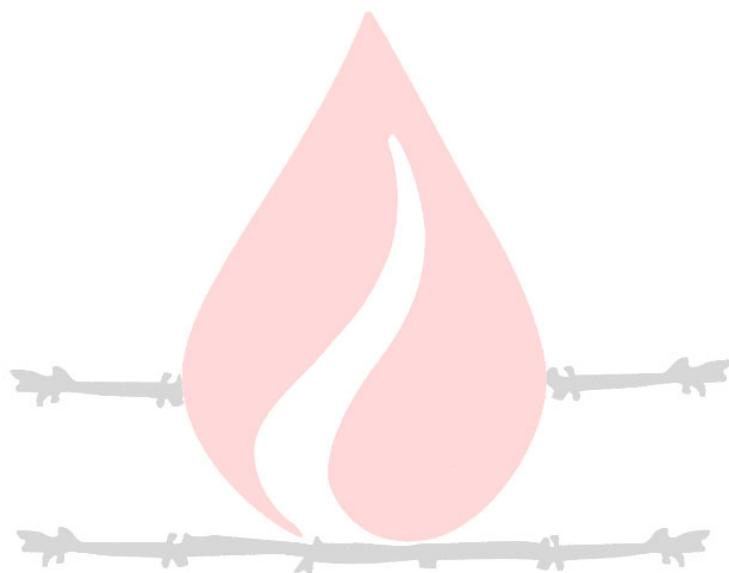
نگاهی به کارنامه حقوق بشری عربستان سعودی، بحرین و امارات متحده عربی (۵)
گزارش راهبردی ۱۴۰۱/۱۹

سازمان دفاع از قربانیان خشونت
Organization for Defending Victims
of Violence

خردادماه ۱۴۰۱

۱۴۰۱۰۳۰۱۹

سازمان دفاع از قربانیان خشونت
Organization for Defending Victims
of Violence

درآمد

در این گزارش تحولات مربوط به موارد نقض حقوق بشر در کشورهای عربستان سعودی، بحرین و امارات متحده عربی و موارد نقض حقوق بشر از سوی این دولت‌ها در سایر کشورهای منطقه، در خردادماه ۱۴۰۱، بر اساس مقالات، گزارش‌ها، بیانیه‌ها و اخبار آشکار به دست آمده از سازمان‌های حقوق بشری مردم‌نهاد و بین‌المللی و رسانه‌های گروهی^۱ مورد بررسی قرار گرفته است. محورهای مهم این بررسی به صورت خلاصه به شرح زیر است:

الف) موارد نقض حقوق بشر در عربستان سعودی، بحرین و امارات متحده عربی

*عربستان سعودی

۱- ضرورت آزادی عبدا... الحویطی^۲ و لغو حکم اعدام وی

به گزارش پایگاه خبری سازمان ملل در روز سه‌شنبه ۱۰ خردادماه ۱۴۰۱، کارشناسان حقوق بشر سازمان ملل از حکومت عربستان سعودی درخواست نمودند تا عبدا... الحویطی را بی‌درنگ آزاد و حکم اعدام صادره علیه وی را لغو نمایند - حکمی که در رابطه با ارتکاب او به جرائم ادعایی در دوران کودکی صادر شده بود.

لازم به یادآوری است که عبدا... الحویطی در ماه مه سال ۲۰۱۷ میلادی و هنگامی که تنها ۱۴ سال سن داشت به اتهام سرقت و قتل دستگیر و به‌رغم برخورداری از عذر موجه مبنی

^۱ پایگاه خبری سازمان ملل (UN News)؛ سازمان عفو بین‌الملل (Amnesty International)؛ سازمان بین‌المللی آکسفام (Oxfam International)؛ سازمان دیده‌بان حقوق بشر اروپا - مدیترانه (Euro-Mediterranean Human Rights)؛ کارزار بین‌المللی برای آزادی در امارات متحده عربی (Monitor International Campaign for Freedom in the United Arab Emirates (ICFUAE)؛ مؤسسه آمریکایی‌ها برای دموکراسی و حقوق بشر در بحرین (Americans for Democracy and Human Rights in Bahrain (ADHRB)؛ مرکز حقوق بشر خلیج (فارس) (Gulf Centre for Human Rights (GCHR)؛ سازمان حقوق بشری الکرانه (Alkarama)؛ پایگاه خبری بحرین میرور (Mirror)؛ پایگاه اینترنتی ریلیف‌وب (ReliefWeb)؛ شبکه خبری الجزیره (Aljazeera) و خبرگزاری شینهوا (Xinhuanet).

^۲Abdullah al-Howaiti

بر عدم حضور در محل جرم، بر اساس اعترافات اخذ شده تحت شکنجه و سایر سوءرفتارها محکوم به اعدام شد.

بر اساس این گزارش، کارشناسان سازمان ملل در خصوص تأیید حکم الحویطی در ماه مارس سال جاری میلادی که فارغ از هرگونه تحقیق در زمینه اتهامات اعمال شکنجه و یا تعیین صحت اعترافات اخذ شده تحت فشار، به شدت ابراز نگرانی کردند، چرا که در صورتی که دادگاه تجدیدنظرخواهی نیز این حکم را تأیید نماید، الحویطی در معرض خطر قریب الوقوع اعدام قرار خواهد گرفت.

مطابق با گزارش سازمان ملل، کارشناسان این سازمان از حکم صادر شده پس از برگزاری محاکمه‌ای معیوب به دلیل عدم پایبندی به فرآیندهای صحیح قضایی ابراز ناخرسندی کرده‌اند، که از جمله می‌توان به مواردی چون، ناکارآمدی در توجه به برخورداری متهم از عذر موجه مبنی بر عدم حضور در محل جرم، انکار اتهامات اعمال شکنجه و سوءرفتار علیه متهم و پذیرش اعترافات اخذ شده تحت شکنجه به عنوان مدرک مستدل بدون انجام تحقیق در این زمینه اشاره کرد.

کارشناسان سازمان ملل در ادامه ضمن خاطرنشان کردن تعهد مقام‌های سعودی به انجام تحقیقات سریع و بی طرفانه در زمینه اعمال شکنجه، از آن‌ها درخواست نمودند تا تمامی مدارک مبتنی بر اعترافات تحت شکنجه و سوءرفتار را از فرآیند قضایی این پرونده خارج و همچنین تدابیر لازم جهت لغو مجازات اعدام برای کودکان را اتخاذ کنند - از جمله در ارتباط با جرمی که بر اساس قوانین قصاص و حدود مورد مجازات قرار می‌گیرند.

کارشناسان این نهاد بین‌المللی در پایان متذکر شده‌اند که اجرای مجازات اعدام علیه کودک مجرمان، محرومیت خودسرانه آنان از حق حیات به شمار می‌آید.^۳

^۳ گزارش پایگاه خبری سازمان ملل. قابل بازیابی در لینک:

۲- درخواست از کارگروه حبس خودسرانه سازمان ملل جهت اعلام نظر رسمی خود در زمینه حبس دکتر سلمان العوده^۴ و درخواست از حکومت عربستان جهت آزادی بی‌درنگ وی

سازمان حقوق بشری الکرانه در روز سه‌شنبه ۱۰ خردادماه ۱۴۰۱، از اقدام خود به درخواست از کارگروه حبس خودسرانه سازمان ملل جهت اعلام نظر رسمی در زمینه خودسرانه بودن حبس دکتر سلمان العوده و همچنین درخواست از مقام‌های سعودی جهت آزاد کردن بی‌درنگ این اندیشمند خبر داده است، با توجه به این‌که شرایط حبس وی تهدیدی واقعی برای حیات و سلامت روان او به شمار می‌آید.

گفتنی است که این درخواست در پی شکایت سازمان الکرانه خطاب به کمیته حقوق افراد مبتلا به معلولیت سازمان ملل در این زمینه مطرح شده است.

بر اساس این گزارش دکتر العوده در ماه سپتامبر سال ۲۰۱۷ میلادی، به دلیل انتشار توثیقی مبنی بر حمایت از میانجی‌گری میان حاکمان سعودی و قطری و در پی اقدام حکومت عربستان به سرکوب بی‌سابقه آزادی بیان در این کشور دستگیر شد- سرکوبی که ده‌ها تن از شخصیت‌های سرشناس و فعالان را تنها به دلیل مخالفت با سیاست‌های دولت و یا عدم حمایت از حصر قطر از سوی عربستان مورد هدف قرار داده بود.

مطابق با گزارش این سازمان حقوق بشری، العوده پس از دستگیری و حبس در مکانی نامعلوم از هرگونه ارتباط با اعضاء خانواده خود محروم شده و در معرض اشکال مختلف شکنجه‌های جسمی و روحی، از جمله حبس در سلول انفرادی و محرومیت از دریافت داروهای ضروری و درمان‌های پزشکی لازم قرار گرفته که به آسیب وارد آمدن به قوای بینایی و شنوایی او انجامیده است.

گفتنی است که مقام‌های سعودی در اقدامی تلافی‌جویانه خالد، برادر وی را، دستگیر و تمامی بستگان او را نیز ممنوع‌السفر نمودند.

در ادامه این گزارش آمده است که کمیسر عالی حقوق بشر سازمان ملل در ماه دسامبر سال ۲۰۱۷ میلادی نامه‌ای خطاب به مقام‌های سعودی ارسال و در آن از دستگیری‌های گسترده و سیستماتیک خودسرانه و حبس شهروندان این کشور، از جمله مدافعان حقوق بشر، تنها به دلیل بهره‌مندی صلح‌آمیزشان از حقوق خود در زمینه آزادی بیان و عقیده و مشارکت در اجتماعات و تجمعات به شدت ابراز نگرانی نموده بود.

گفتنی است که دادستان عمومی عربستان در محاکمه برگزار شده در سال ۲۰۱۸ میلادی درخواست صدور مجازات اعدام برای العوده به دلیل ارتکاب به ۳۷ جرم ابهام‌آمیز کرده است که تمامی آن‌ها با حمایت او از حقوق بشر و مشارکت‌های سیاسی وی در ارتباط هستند.

از این رو سازمان حقوق بشری الکرانه از کارگروه حبس خودسرانه سازمان ملل درخواست نموده تا نظر خود در زمینه حبس دکتر العوده را بی‌درنگ ارائه کند، با توجه به این‌که حبس وی بر اساس حقوق بین‌الملل، خودسرانه به شمار می‌آید.^۶

۳- حمله به دکتر محمد القحطانی؛ مدافع سرشناس حقوق بشر در زندان

به گزارش مرکز حقوق بشر خلیج (فارس)^۷ در روز دوشنبه ۹ خردادماه ۱۴۰۱، دکتر محمد القحطانی در زندان الحائر در شهر ریاض مورد حمله یکی از زندانیان مبتلا به بیماری روحی - روانی قرار گرفته است که در حقیقت بخشی از روند هدف قرار دادن مدافعان حقوق بشر در این کشور به شمار می‌آید که در حبس به سر می‌برند.

بر اساس این گزارش، مقام‌های سعودی از سال ۲۰۱۷ میلادی اقدام به حبس سیستماتیک و عامدانه زندانیان بیمار در بند زندانیان سیاسی - عقیدتی و مدافعان حقوق بشر نموده‌اند تا زندگی آن‌ها و سایر زندانیان را به مخاطره اندازند.

^۶ گزارش سازمان حقوق بشری الکرانه. قابل بازیابی در لینک:

<https://www.alkarama.org/en/articles/saudi-arabia-alkarama-requests-un-working-group-arbitrary-detention-rule-dr-salman-alodahs>

^۷Dr. Muhammad Al-Qahtani

^۸Gulf Centre for Human Rights (GCHR)

مطابق با این گزارش، دکتر محمد فهد القحطانی یکی از بنیان‌گذاران انجمن حقوق مدنی و سیاسی در عربستان سعودی است که در ماه مارس سال ۲۰۱۳ میلادی توسط دادگاه کیفری ریاض، به دلیل اتهامات مربوط به فعالیت‌های حقوق بشری محکوم به تحمل ۱۰ سال حبس شد و امید می‌رود که با به پایان رسیدن دوران محکومیت خود در ماه نوامبر سال آینده آزاد شود.

به گزارش مرکز حقوق بشر خلیج (فارس)، دکتر القحطانی در اعتراض به سوءرفتار مقام‌های زندان با زندانیان در ماه دسامبر سال ۲۰۲۰ و ماه مارس سال ۲۰۲۱ میلادی دست به اعتصاب غذا زده است.

این نهاد حقوق بشری نادیده انگاشتن آشکارای اکثر مفاد مندرج در مقررات نلسون ماندلا (حداقل مقررات معیار سازمان ملل برای رفتار با زندانیان) از سوی مقام‌های سعودی را محکوم و از آن‌ها درخواست نموده است که اقدام به رفع بی‌درنگ و بدون قید و شرط تمامی اتهامات علیه دکتر محمد القحطانی و سایر مدافعان و فعالان حقوق بشر کرده و آن‌ها را آزاد نمایند.

در این گزارش همچنین از مقام‌های عربستان خواسته شده تا زندانیان بیمار و مبتلا به بیماری‌های روحی - روانی را از دیگر زندانیان جدا و از انتقال آن‌ها به بیمارستان‌های تخصصی جهت بهره‌مندی از خدمات درمانی لازم اطمینان حاصل کنند.

از دیگر درخواست‌های این نهاد حقوق بشری می‌توان به لزوم متوقف ساختن بی‌درنگ سوءرفتار با زندانیان عقیدتی - سیاسی و سایر زندانیان که مغایر با حداقل مقررات معیار سازمان ملل برای رفتار با زندانیان است و حصول اطمینان از فراهم آمدن امکان لازم برای تمامی مدافعان حقوق بشر در این کشور جهت انجام فعالیت‌های مشروع حقوق بشری خود بدون هراس از مواجهه با اقدامات تلافی‌جویانه و فارغ از هرگونه محدودیت، از جمله آزار و اذیت‌های قضایی اشاره کرد.^۸

^۸ گزارش مرکز حقوق بشر خلیج (فارس). قابل بازیابی در لینک:

۴- ضرورت توقف اعدام قریب‌الوقوع دو شهروند بحرینی پس از محکومیت در

محاكمه‌ای معیوب

سازمان عفو بین‌الملل در گزارش خود در روز سه‌شنبه ۳ خردادماه ۱۴۰۱، بر ضرورت اقدام ملک سلمان، پادشاه عربستان سعودی، به متوقف ساختن اعدام قریب‌الوقوع جعفر سلطان و صادق ثامر^۹ تأکید نموده است - دو شهروند بحرینی شیعه‌مذهب که در پی برگزاری محاکمه‌ای به شدت ناعادلانه و به اتهام ارتکاب به جرائم تروریستی (قاچاق مواد منفجره به عربستان و مشارکت در تظاهرات اعتراضی بحرین) محکوم به اعدام شده‌اند.

بر اساس بررسی سالانه سازمان عفو بین‌الملل که به تازگی منتشر شده است، میزان اعدام‌ها در عربستان سعودی در سال ۲۰۲۱ میلادی به بیش از دو برابر افزایش یافته، درحالی‌که با اقدام حکومت این کشور به اعدام دسته‌جمعی ۸۱ نفر در ماه مارس سال جاری میلادی در یک روز، این روند همچنان تداوم پیدا نموده است.

به گزارش سازمان عفو بین‌الملل، این دو شهروند بحرینی پس از قرار گرفتن در معرض محاکمه‌ای به شدت معیوب، فارغ از موازین حقوق بشری و بر مبنای اعترافات اخذ شده تحت شکنجه محکوم به اعدام شده‌اند و از این‌رو ملک سلمان باید اجرای این احکام را بی‌درنگ متوقف و آن‌ها را فسخ نماید و همچنین اطمینان حاصل کند که این دو متهم بر اساس حقوق بین‌الملل مجدداً مورد محاکمه قرار گیرند.

در ادامه این گزارش بر ضرورت اقدام مقام‌های عربستان به اجرای تحقیقات سریع، بی‌طرفانه و مستقل در زمینه دعاوی متهمان مبنی بر قرار گرفتن در معرض شکنجه و سوءرفتار و همچنین تعیین استمهال رسمی در رابطه با اعدام تأکید شده است، با این چشم‌انداز که این نوع مجازات به‌طور کامل در این کشور لغو شود.

لازم به یادآوری است که جعفر سلطان و صادق ثامر در ماه مه سال ۲۰۱۵ میلادی دستگیر و به مدت سه ماه و نیم در سلول انفرادی و بدون ارتباط با جهان خارج محبوس شدند تا این‌که دادگاه کیفری ویژه در ماه اکتبر سال ۲۰۲۱ میلادی سرانجام آن‌ها را محکوم به اعدام کرد.^{۱۰}

^۹Jaafar Sultan and Sadeq Thamer

^{۱۰} گزارش سازمان عفو بین‌الملل. قابل بازیابی در لینک:

۵- ضرورت آزادی اشرف عبدالستار فیاض، شاعر فلسطینی، از حبس

مرکز حقوق بشر خلیج (فارس) در گزارشی در روز سه‌شنبه ۳ خردادماه ۱۴۰۱، به تداوم حبس اشرف عبدالستار فیاض، شاعر ۴۲ ساله از خانواده فلسطینی ساکن عربستان به مدت ۵۷ سال، توسط مقام‌های سعودی اشاره کرده، اگرچه که وی محکومیت حبس ۸ ساله خود را نزدیک به ۵ ماه پیش به پایان رسانده است.

گفتنی است که دادگاه عمومی شهر ابهاء، واقع در جنوب غرب عربستان، در ماه فوریه سال ۲۰۱۶ میلادی، حکم اعدام صادر شده علیه فیاض را لغو و آن را به تحمل ۸ سال حبس و دریافت ۸۰۰ ضربه شلاق تخفیف داد.

بر اساس این گزارش، فیاض نخست در سال ۲۰۱۳ و سپس در سال ۲۰۱۴ میلادی دستگیر و به اتهام اشاعه خدا ناباوری از طریق اشعار خود و همچنین نقض قانون جرائم سایبری، در یکی از زندان‌های ابهاء محبوس و از ملاقات با نزدیکان خود محروم شد.

گفتنی است که دادگاه عمومی ابهاء پس از برگزاری محاکمه‌های متعدد، سرانجام در سال ۲۰۱۵ میلادی حکم اعدام وی را به جرم ارتداد صادر نمود - حکمی که پس از مدتی تخفیف یافت.

این در حالی است که جلسات دادگاهی وی فاقد حداقل موازین بین‌المللی محاکمه عادلانه و فرآیند صحیح قضایی، از جمله دسترسی به وکیل بوده است.

مرکز حقوق بشر خلیج (فارس) در ادامه گزارش خود از دولت‌های ایالات متحده و بریتانیا و همچنین سازوکارهای بین‌المللی، از جمله فرآیندهای سازمان ملل، درخواست نموده تا اقدام به اتخاذ اقدامات عاجل جهت حصول اطمینان از آزادی این شاعر فلسطینی و دیگر مدافعان حقوق بشر و فعالان محبوس در عربستان نمایند.

این نهاد حقوق بشری از سوی دیگر، از مقام‌های سعودی درخواست نموده تا اشرف فیاض را به همراه سایر فعالان، مدافعان حقوق بشر و زندانیان سیاسی - عقیدتی محبوس

در این کشور، بی‌درنگ و بدون قید و شرط آزاد نموده و تا زمان تداوم حبس وی در زندان، امکان دسترسی او به اعضاء خانواده و مراقبت‌های پزشکی لازم را فراهم آورند. مرکز حقوق بشر خلیج (فارس) همچنین خواستار احترام گذاردن مقام‌های سعودی به آزادی‌های عمومی، از جمله آزادی بیان و حمایت از حقوق انسانی و مدنی تمامی شهروندان این کشور شده است.

گزارش این مرکز در پایان از مقام‌های سعودی درخواست نموده تا اطمینان حاصل کنند که تمامی فعالان، روزنامه‌نگاران و مدافعان حقوق بشر در این کشور تحت هر شرایطی قادر به انجام فعالیت‌های مشروع حقوق بشری خود، بدون هراس از مواجهه با اقدامات تلافی‌جویانه و همچنین فارغ از هرگونه محدودیت، از جمله آزار و اذیت‌های قضایی باشند.^{۱۲}

*بحرین

– وقوع ۲۳۰ مورد نقض حقوق بشر در ماه آوریل سال جاری در بحرین بر اساس گزارش جمعیت الوفاق

به گزارش پایگاه خبری بحرین می‌رور^{۱۳} در روز دوشنبه ۲ خردادماه ۱۴۰۱، جمعیت الوفاق ملی اسلامی در ماه آوریل سال جاری میلادی شاهد تظاهرات و اعتراضات صلح‌آمیز به مناسبت روز قدس در بحرین، علاوه بر وقوع موارد نقض حقوق بشر، همچون فراخوانده شدن شهروندان این کشور از سوی حکومت، از جمله شخصیت‌های حقوق بشری بوده است. بر اساس گزارش ماهانه جمعیت الوفاق از ابتدای ماه آوریل تا روز سی‌ام این ماه، حکومت بحرین اقدام به دستگیری ۴ تن از شهروندان خود نموده که یکی از آن‌ها ۸ روز پس از دستگیری آزاد شده است.

در این گزارش همچنین به فراخوانده شدن ۷ تن از شهروندان این کشور، از جمله فعالان حقوق بشری، برخی بیش از یک مرتبه و یک مورد ناپدیدسازی قهری اشاره شده که علیه

^{۱۲} گزارش مرکز حقوق بشر خلیج (فارس). قابل بازیابی در لینک:

علی احمدعلی که در حبس به سر می‌برد به وقوع پیوسته و موجب ناپدیدشدگی او دست‌کم به مدت ۱۵ روز شده است.

این در حالی است که صدور احکام خودسرانه به ۱۰ مورد رسیده که مدت زمان این احکام در مجموع ۴۱ سال به همراه لزوم پرداخت جریمه نقدی ۴۰۰ هزار دیناری است. در ادامه این گزارش به موارد نقض حقوق بشر در زندان، از جمله ۱۷ مورد شکنجه، سوءرفتار و محرومیت از درمان اشاره شده که ۱۶ مورد آن در زندان مرکزی جو به وقوع پیوسته است. از سوی دیگر این گزارش به مستندسازی ۱۲ مورد تنبیه و مجازات دسته‌جمعی در زندان‌ها پرداخته که ۴ مورد آن در زندان درای داک^{۱۰} و ۸ مورد آن در زندان جو رخ داده است.

گفتنی است که در این مدت زندان درای داک شاهد ۳ اعتراض دسته‌جمعی بوده که دو مورد آن به دلیل رنج‌های متحمل شده از سوی زندانیان دربند شماره ۱۷ و ناکارآمدی مدیریت زندان در پاسخ به درخواست‌های آن‌ها جهت تغییر شرایط به وقوع پیوسته است. در این مدت همچنین ۱۷۶ مورد یورش از سوی نیروهای حکومتی به ۳۲ منطقه بحرین به وقوع پیوسته و ۸۳ مورد اعتراض صلح‌آمیز در ۲۵ روستا برگزار شده است.^{۱۰}

سازمان دفاع از قربانیان خشونت

*امارات متحده عربی

Organization for Defending Victims
of Violence

۱- ضرورت آزادی بی‌درنگ معارضان محبوس در زندان‌های امارات متحده عربی

فراتر از زمان محکومیت‌شان

سازمان عفو بین‌الملل در گزارشی در روز دوشنبه ۹ خردادماه ۱۴۰۱، مقام‌های امارات متحده عربی را ملزم به آزاد نمودن بی‌درنگ شماری از مخالفان حکومت کرده که به‌رغم تکمیل مدت زمان محکومیت‌شان همچنان در حبس به سر می‌برند.

^{۱۰}Dry Dock

^{۱۰} گزارش پایگاه خبری بحرین می‌رور. قابل بازیابی در لینک:

<http://www.bahrainmirror.com/en/news/61572.html>

بر اساس این گزارش مقام‌های امارات متحده عربی با بهره‌گیری از قانون ابهام‌آمیز مبارزه با تروریسم اقدام به حبس خودسرانه شهروندان خود به بهانه قرار دادن آن‌ها تحت مشاوره‌های مبتنی بر مبارزه با تروریسم نموده‌اند.

گفتنی است که در ماه‌های مارس و آوریل سال جاری میلادی، ۱۰ تن از زندانیانی که با توجه به پایان رسیدن زمان محکومیت‌شان باید آزاد می‌شدند، همچنان محبوس مانده‌اند - افرادی که در سال ۲۰۱۲ میلادی و در پی سرکوب مخالفت‌های مسالمت‌جویانه و معارضان سیاسی دستگیر شدند.

لازم به یادآوری است که این افراد از جمله ۹۴ تن از شهروندان اماراتی بودند که بر اساس پرونده‌ای موسوم به «یو.ای.ای ۱۶۹۴» مورد پیگرد قرار گرفته و ۶۹ تن از آن‌ها در پی برگزاری محاکمه دسته‌جمعی به شدت ناعادلانه، حکم‌های حبس غیرقابل تجدیدنظر دریافت کردند.

از نگاه سازمان عفو بین‌الملل این اقدام نمایانگر چگونگی تسلیح نظام قضایی توسط حکومت، نادیده گرفتن حاکمیت قانون، جرم‌انگاری مخالفت‌های صلح‌آمیز و خاموش کردن تمامی مخالفان از سوی مقام‌های امارات متحده عربی است.

این سازمان حقوق بشری مقام‌های امارات متحده عربی را ملزم به آزاد کردن بی‌درنگ تمامی زندانیان محبوس فراتر از مدت زمان محکومیت‌شان، متوقف ساختن اقدام غیرقانونی افزایش خودسرانه مدت زمان حبس زندانیان و آزاد نمودن بی‌قید و شرط تمامی افرادی کرده است که تنها به دلیل بهره‌مندی صلح‌آمیز از حقوق خود در حبس به سر می‌برند.

سازمان عفو بین‌الملل همچنین به مستندسازی تداوم حبس ۲۴ شهروند اماراتی فراتر از مدت زمان محکومیت‌شان از سال ۲۰۱۷ میلادی تاکنون پرداخته است - افرادی که تنها به دلیل بهره‌مندی از حقوق خود در زمینه آزادی بیان و مشارکت در اجتماعات دستگیر و

محبوس شده‌اند. گفتنی است که سرانجام ۷ تن از آنها آزاد شده و ۱۷ تن دیگر همچنان در زندان به سر می‌برند.^{۱۷}

۲- نامه سازمان دیده‌بان حقوق بشر به اتحادیه اروپا در زمینه نگرانی‌های حقوق بشری در امارات متحده عربی

نهاد حقوق بشری کارزار بین‌المللی برای آزادی در امارات متحده عربی^{۱۸} در گزارشی در روز سه‌شنبه ۳ خردادماه ۱۴۰۱، به نامه سازمان دیده‌بان حقوق بشر به اتحادیه اروپا اشاره کرده که در آن ضمن تأکید بر امکان‌ناپذیری نادیده گرفتن دغدغه‌های حقوق بشری در امارات متحده عربی، از این نهاد اروپایی درخواست شده است تا مشارکت جدید خود با کشورهای حوزه خلیج (فارس) به‌ویژه عربستان سعودی و امارات متحده عربی را مورد تجدیدنظر قرار دهد.

بر اساس این نامه، مدافعان حقوق بشر، فعالان و منتقدان در سراسر منطقه خلیج (فارس) همچنان در رنج و عذاب ناشی از سرکوب شدید و گسترده حکومتی به سر می‌برند و از این‌رو هرگونه تعامل میان اتحادیه اروپا و کشورهای این منطقه باید نمایانگر وضعیت ناگوار حقوق بشر در کشورهای عضو شورای همکاری خلیج (فارس) و تعهد این نهاد اروپایی به پرداختن به این نگرانی‌ها باشد.

به‌عبارت‌دیگر نامه مزبور اتحادیه اروپا را ملزم به گره زدن پیشرفت روابط دوجانبه به ایجاد تغییر در وضعیت حقوق بشر در این کشورها، به‌ویژه در زمینه آزادی بیان، آزادی تشکیل اجتماعات، وضعیت مدافعان حقوق بشر، حقوق زنان، حقوق کودکان، حقوق کارگران، حبس‌های خودسرانه و اعمال شکنجه نموده است.

^{۱۷} گزارش سازمان عفو بین‌الملل. قابل‌بازیابی در لینک:

<https://www.amnesty.org/en/latest/news/2022/05/uae-dissidents-arbitrarily-detained-beyond-their-sentence-must-be-immediately-released>

^{۱۸}International Campaign for Freedom in the United Arab Emirates (ICF UAE)

این نامه همچنین به حملات هوایی غیرقانونی ائتلاف به رهبری عربستان و امارات متحده عربی در یمن اشاره کرده است.

نامه مزبور در پایان اذعان آشکارا، عمومی و بدون قید و شرط اتحادیه اروپا به نگرانی‌های جدی حقوق بشری در کشورهای منطقه خلیج (فارس) را خواستار شده و در آن بر لزوم توجه هر چه بیشتر این نهاد به جزئیات تأکید نموده است.^{۱۹}

۳- امارات متحده عربی و تأثیر جاسوس‌افزارها بر مدافعان حقوق بشر

مؤسسه آمریکایی‌ها برای دموکراسی و حقوق بشر در بحرین، ذر گزارشی در روز دوشنبه ۲ خردادماه ۱۴۰۱، به یادآوری اقدام گروه فناوری ان.اس.ا - کمپانی فناوری سرشناس اسرائیلی - در ماه اکتبر سال گذشته میلادی به فسخ قرارداد خود با امارات متحده عربی پرداخته است، پس از آن که دیوان عالی بریتانیا استفاده شیخ محمد بن راشد آل مکتوم، حاکم دبی، از نرم‌افزار این کمپانی موسوم به «پگاسوس» جهت جاسوسی علیه همسر سابق خود و نزدیکان وی، را افشاء نمود.

بر اساس این گزارش اگرچه نرم‌افزار پگاسوس با هدف کمک به نهادهای دولتی به منظور ردیابی مجرمان و تروریست‌ها و متوقف ساختن اقدامات آن‌ها طراحی شده، اما بسیاری از مشتریان آن، از جمله امارات متحده عربی به سوءاستفاده از این جاسوس‌افزار پرداخته و به کمک آن روزنامه‌نگاران، مقام‌های رسمی بلندپایه و مدافعان حقوق بشر را مورد هدف قرار داده‌اند.

Organization for Defending Victims

این گزارش ضمن خاطرنشان کردن سابقه حقوق بشری ظالمانه و نحوه رفتار امارات متحده عربی با مخالفان، به آخرین گزارش وزارت خارجه ایالات متحده در زمینه وضعیت حقوق بشر در این کشور استناد می‌کند که در آن نه تنها به جزئیات اقدامات نظارتی حکومت امارات در قبال معارضان و فعالان، بلکه به مواردی چون، اعمال شکنجه،

^{۱۹} گزارش کارزار بین‌المللی برای آزادی در امارات متحده عربی. قابل بازیابی در لینک:

دستگیری‌های خودسرانه و محرومیت متهمان از بهره‌مندی از محاکمه آزادانه، همچنین اعمال محدودیت شدید علیه آزادی بیان، مطبوعات و تشکیل اجتماعات اشاره شده است. در ادامه این گزارش به موارد دیگر استفاده حکومت امارات متحده عربی از نرم‌افزار پگاسوس در قبال فعالان اشاره شده است، که از جمله می‌توان مورد نظارت و ردیابی قرار گرفتن اعلاء الصدیق^۲ فعال اماراتی ساکن لندن و مدیر اجرایی سازمان حقوق بشری القسط، از سال ۲۰۱۵ تا ۲۰۲۰ میلادی را یادآور شد که سال گذشته در حادثه تصادف خودرو جان خود را از دست داد و یا استفاده حکومت این کشور از این فناوری جاسوسی علیه همسر جمال خاشقچی، روزنامه‌نگار سعودی، تنها چند ماه پیش از به قتل رسیدنش را خاطر نشان کرد.

مطابق با این گزارش، روزنامه واشنگتن پست در آن زمان تأیید نمود که امارات متحده عربی، فعالان سعودی در خارج از کشور را مورد جاسوسی و نظارت قرار داده و اطلاعات به دست آمده از این اقدامات را در اختیار ریاض قرار می‌دهد.

گزارش این نهاد حقوق بشری همچنین به مورد هدف قرار گرفتن احمد منصور، مدافع سرشناس حقوق بشر و محکوم به تحمل ده سال حبس به دلیل بهره‌مندی از حق خود در زمینه آزادی بیان، در سال ۲۰۱۶ میلادی، همچنین بهره‌برداری حکومت امارات از این نرم‌افزار جهت فعالیت‌های جاسوسی علیه وزارت یمن در راستای دستیابی به مقاصد راهبردی و سیاسی خود اشاره کرده است.

این گزارش در پایان بر ضرورت اتخاذ تدابیری چون، پایبندی کمپانی‌هایی مانند گروه فناوری ان.اس.ا. به تعهدات حقوق بشری خود، همچنین لزوم نقش‌آفرینی سایر شرکت‌های فناوری و اذعان آن‌ها به مخاطرات محصولات خود و اقدام بر اساس آن در راستای احترام به حقوق بشر، آگاه ساختن فعالان و مدافعان حقوق بشر از عملکرد این فناوری‌های نوین و ایجاد ساختارهای سیاسی و حقوقی در راستای حفاظت از فعالان در قبال مخاطرات فضای سایبری تأکید کرده است.

^۲Alaa al-Siddiq

گزارش مزبور همچنین ضمن استقبال از اقدام گروه فناوری ان.اس.ا. به فسخ قرارداد خود با امارات متحده عربی به دلیل موارد نقض حقوق بشر، مسئولان این کمپانی را ترغیب به اتخاذ اقدامی مشابه در قبال بحرین و عربستان کرده است، تا بدین وسیله پیامی برای سایر کشورهای بهره‌مند از این فناوری نیز فرستاده شود.^{۲۲}

۴- طومار درخواست از حکومت امارات متحده عربی جهت آزاد کردن زندانیان

سیاسی - عقیدتی

نهاد حقوق بشری کارزار بین‌المللی برای آزادی در امارات متحده عربی در روز دوشنبه ۲ خردادماه ۱۴۰۱، به همراه ۸۰ سازمان مردم‌نهاد دیگر اقدام به ایجاد طوماری به منظور درخواست از مقام‌های امارات جهت نشان دادن تعهد خود به موازین حقوق بشری و آزاد کردن تمامی مدافعان و فعالان حقوق بشر زندانی نموده است.

در این طومار از حکومت امارات متحده عربی درخواست شده تا با فراهم آوردن امکان انجام ملاقات‌های خانوادگی، دسترسی به مراقبت‌های درمانی و انجام مشاوره‌های معمول با وکلای برای زندانیان و دسترسی آن‌ها به امکانات اولیه زندگی، به موازین بین‌المللی پایبند بماند - مواردی که فعالان زندانی در این کشور ظالمانه از آن محروم شده‌اند.

بر اساس این گزارش در میان صدها زندانی عقیدتی - سیاسی، ۵ تن محکوم به تحمل حبس به شدت ناعادلانه به مدت ده سال در امنیتی‌ترین زندان ابوظبی هستند که در این زندان در معرض شکنجه، شرایط حبس غیرانسانی و تدابیر انضباطی سخت‌گیرانه، از جمله حبس انفرادی و تفتیش‌های بدنی آزاردهنده قرار می‌گیرند. این در حالی است که آن‌ها تنها به دلیل فعالیت‌های حقوق بشری صلح‌آمیز و مشروع خود و در تناقض با حق‌شان در زمینه بهره‌مندی از آزادی بیان محبوس شده‌اند.

^{۲۲} مؤسسه آمریکایی‌ها برای دموکراسی و حقوق بشر در بحرین. قابل بازیابی در لینک:

این ۵ تن عبارت‌اند از: احمد منصور، شاعر و عضو هیأت مدیره مرکز حقوق بشر خلیج (فارس) و دیده‌بان حقوق بشر، دکتر ناصر بن غیث^{۲۳}، استاد دانشگاه و سخنران شعبه دانشگاه سوربون در ابوظبی و دکتر محمد الرکن^{۲۴}، دکتر محمد المنصوری^{۲۵} و پروفیسور محمد عبدالرزاق الصدیق^{۲۶}، وکلای حقوق بشر و از اعضای گروه موسوم به «یو.ای.ای. ۹۴» که در سال ۲۰۱۳ میلادی در دادگاه دسته جمعی به شدت ناعادلانه محاکمه شدند.

این طومار در پایان از مقام‌های اماراتی درخواست می‌کند تا با نگاه به قرار گرفتن این کشور در معرض توجه جامعه جهانی به دلیل برگزاری نمایشگاه دبی اکسپو، از این فرصت جهت ثابت کردن التزام حقیقی خود به حقوق بشر استفاده کرده و تمامی مدافعان و فعالان حقوق بشر زندانی را آزاد نمایند.^{۲۷}

(ب) موارد نقض حقوق بشر از سوی عربستان سعودی و امارات متحده عربی در سایر

کشورهای منطقه

*ائتلاف به رهبری عربستان

۱- درخواست سازمان بین‌المللی آکسفام جهت تمدید آتش‌بس در یمن به منظور

ممانعت از وقوع گرسنگی فاجعه‌بار در این کشور

سازمان بین‌المللی آکسفام در روز سه‌شنبه ۱۰ خردادماه ۱۴۰۱، از تمامی طرف‌های درگیر در جنگ یمن درخواست نمود تا با تمدید مدت زمان آتش‌بس در این کشور به ممانعت از وقوع گرسنگی فاجعه‌آمیز و گسترش بحران انسانی در آن کمک کنند.

^{۲۳}Dr. Nasser Bin Ghaith

^{۲۴}Dr. Mohammed Al-Roken

^{۲۵}Dr. Mohammed Al-Mansoori

^{۲۶}Mohammed Abdul Razzaq Al-Siddiq

^{۲۷} گزارش کارزار بین‌المللی برای آزادی در امارات متحده عربی. قابل بازیابی در لینک:

گفتنی است که آتش‌بس دوماهه به اجرا درآمده تحت نظارت سازمان ملل در روز دوم ژوئن (پنج‌شنبه ۱۲ خردادماه) به پایان می‌رسد - آتش‌بسی که پس از گذشت هفت سال جنگ و درگیری، امید را برای این کشور به ارمغان آورده است.

بر اساس این گزارش، جنگ اوکراین موجب آسیب وارد آمدن به تأمین مواد غذایی و افزایش بهای آن در سراسر جهان شده و یمن را که پیشاپیش ۳,۵ میلیون نفر از جمعیت آن مبتلا به سوءتغذیه حاد بوده، ۱۷,۴ میلیون نفر از مردم آن از گرسنگی رنج می‌برند و از این‌رو، یکی از بزرگترین بحران‌های انسانی جهان را تجربه می‌کند، تحت تأثیر قرار داده است.

این گزارش یادآوری می‌کند که یمن ناگزیر به واردات ۹۰ درصد از مواد غذایی، از جمله واردات ۴۲ درصد از گندم مورد نیاز خود است که اهمیت آن با توجه به وابستگی مردم این کشور به نان به‌عنوان مهم‌ترین ماده غذایی روزانه‌شان قابل مشاهده است. این در حالی است که سازمان ملل پیش از وقوع جنگ اوکراین، افزایش پنج برابری وقوع شرایط شبه‌قحطی در یمن را پیش‌بینی کرده بود.

سازمان آکسفام در ادامه گزارش خود بر ضرورت اقدام تمامی طرف‌های درگیر در جنگ یمن به اولویت بخشیدن به زندگی شهروندان غیرنظامی این کشور با بهره‌گیری از فرصت حیاتی به دست آمده جهت برقراری صلحی پایدار و همه‌شمول تأکید می‌کند، تا بدین‌وسیله مردم یمن امکان بهبود و بازسازی کشور خود پس از گذشت ۷ سال جنگ ویرانگر را بیابند.

از این‌رو، مطابق با این گزارش، تمدید مدت زمان آتش‌بس امری ضروری برای میلیون‌ها تن از مردم کشوری به شمار آمده که از فقدان خدمات اولیه، بهای بالای مواد غذایی، آب و دارو و کاهش فرصت‌های اقتصادی و دستمزدها در رنج و عذاب به سر می‌برند.

در پایان گزارش مزبور می‌خوانیم که سازمان ملل در ماه مارس سال جاری میلادی پیش‌بینی کرده بود که ۱۹ میلیون تن از مردم یمن تا پایان این سال نیاز به دریافت کمک‌های غذایی خواهند داشت، از جمله ۷,۳ میلیون نفری که نیاز مبرم به مواد غذایی دارند.

این در حالی است که برنامه جهانی غذای سازمان ملل به دلیل کمبود منابع مالی ناگزیر به کاهش سهمیه غذایی ۸ میلیون تن از ۱۳ میلیون نفری شده که مطابق با برنامه ریزی‌های خود باید به آن‌ها کمک می‌رسانده است.^{۲۸}

۲- لزوم به فراموشی نسپردن مهاجران سرگردان در یمن

به گزارش پایگاه خبری سازمان ملل در روز سه‌شنبه ۱۰ خردادماه ۱۴۰۱، با توجه به گذر حدود ۲۷ هزار و ۸۰۰ مهاجر از شاخ آفریقا به سوی کشور جنگ‌زده یمن در سال جاری میلادی، سازمان بین‌المللی مهاجرت، وابسته به سازمان ملل، در خصوص ایمنی و سلامت آن‌ها ابراز نگرانی کرده است.

بر اساس ماتریس ردیابی بی‌جاشدگی‌های سازمان بین‌المللی مهاجرت، مهاجران بیشتری در خلال پنج ماه گذشته در قیاس با کل سال گذشته میلادی این سفر خطرناک را به جان خریدند که تا پیش از شیوع بیماری کووید - ۱۹، پرتددترین راه مهاجرت دریایی به شمار می‌آمده است.

مطابق با این گزارش، افزایش میزان ورود مهاجران به این کشور جنگ‌زده موجبات نگرانی مقام‌های سازمان بین‌المللی مهاجرت را فراهم آورده است، با توجه به این‌که آن‌ها با خطر آسیب‌دیدگی بر اثر منازعه جاری در یمن و یا سرگردانی در خلال سفرهای خود مواجه‌اند.

گزارش مزبور، عواملی چون، کاهش محدودیت‌های مربوط به بیماری کووید - ۱۹، شرایط آب و هوایی مناسب‌تر و همچنین شرایط امنیتی و خشک‌سالی در اتیوپی - کشور مبدأ اکثر مهاجران - را دلیل افزایش میزان مهاجران به شمار آورده است، با توجه به این‌که بسیاری از آن‌ها برای یافتن شغل راهی کشورهای حوزه خلیج (فارس) می‌شوند.

^{۲۸} گزارش سازمان بین‌المللی آکسفام، قابل‌بازیابی در لینک:

این در حالی است که مهاجران این مسیر، غالباً در معرض موارد نقض شدید حقوق بشر، از جمله حبس، شرایط غیرانسانی، استثمار و جابه‌جایی‌های قهری و زنان و دختران آسیب‌پذیر در معرض خشونت‌های جنسیتی و سوءاستفاده، به‌طور معمول توسط قاچاقچیان، قرار می‌گیرند.

به گزارش شرکای سازمان بین‌المللی مهاجرت و جوامع محلی در شمال یمن، تنها در سال جاری میلادی، بیش از یک هزار کودک، زن و مرد مهاجر بر اثر حملات نظامی کشته یا مجروح شده‌اند.

گفتنی است که ماهانه صدها تن از مهاجران مجروح شده بر اثر تیراندازی در بیمارستان تحت حمایت سازمان بین‌المللی مهاجرت در نزدیکی شهر مرزی صعده مورد مداوا قرار گرفته و حدود ۴۵۰۰ مهاجر در شهر مأرب سرگردان شده‌اند، درحالی‌که نه امکان تداوم مسیر را داشته و نه قادر به بازگشت هستند.

سازمان بین‌المللی مهاجرت در پایان این گزارش تأکید می‌کند که اگرچه بیش از ۹۰۰ تن از مهاجران، در ماه جاری میلادی (ماه مه) به کمک پروازهای بازگشت داوطلبانه بشردوستانه موفق به ترک یمن شده‌اند، اما این سازمان همچنان نیازمند بودجه بیشتر جهت کمک به هزاران تن از دیگر مهاجرانی است که در شهرهای عدن، صنعا و مأرب در انتظار عزیمت به سر می‌برند.^{۲۹}

سازمان دفاع از قربانیان خشونت

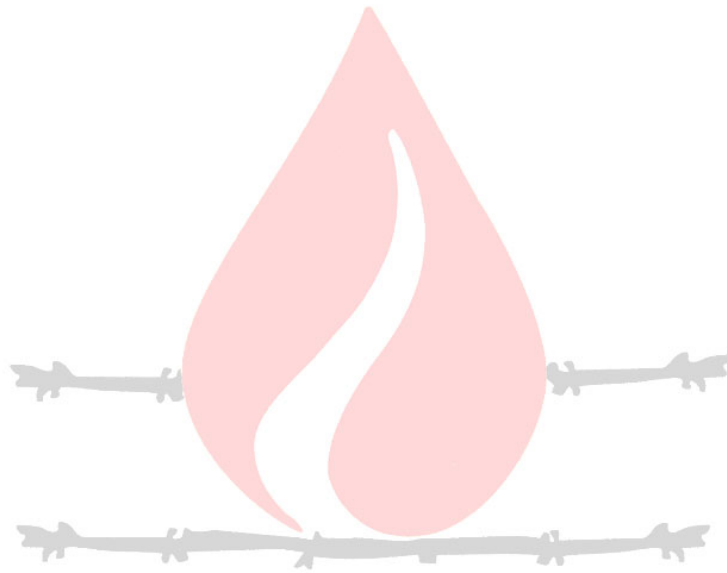
۳- کشته شدن سه تن از شهروندان یمن بر اثر سقوط پهپاد

به گزارش شبکه خبری الجزیره در روز سه‌شنبه ۳ خردادماه ۱۴۰۱ و بنا بر اظهارات مقام‌های انصارا... دست‌کم سه شهروند یمنی بر اثر سقوط پهپادی مسلح در یکی از مناطق پر ازدحام شهر صنعا کشته و سه تن دیگر مجروح شده‌اند - پهپادی که توسط نیروهای انصارا... مورد اصابت قرار گرفته است.

^{۲۹} گزارش پایگاه خبری سازمان ملل. قابل بازیابی در لینک:

بیانیه نیروهای انصارا... حاکی از آن است که سامانه دفاعی آنها موجب سقوط این پهپاد جاسوسی ساخت چین و مسلح به موشک زمین به هوا شده که متعلق به ائتلاف به رهبری عربستان - نیروی هوایی این کشور - بوده است.

این در حالی است سخنگوی ائتلاف به رهبری عربستان هنوز در این زمینه اظهار نظری نکرده است.^{۳۰}

سازمان دفاع از قربانیان خشونت
Organization for Defending Victims
of Violence

^{۳۰} گزارش شبکه خبری الجزیره. قابل بازیابی در لینک:

<https://www.aljazeera.com/news/2022/5/24/downed-drone-in-yemens-capital-kills-locals>